

викладач знає, що студент повинен взяти за мету та який алгоритм її досягнення.

Версія для студентів має вигляд «конспекту» вище вказаних методичних рекомендацій з більшим акцентом на самостійність у виборі альтернатив досягнення мети. Самостійний пошук вирішення поставленого завдання розвиває почуття відповідальності, робить студентів ініціативними, зацікавленими в процесі навчання. Для роботи вони самі повинні самостійно вибирати різні джерела інформації, у тому числі і ті, з якими вони будуть працювати в подальшому: журнальні публікації, матеріали Інтернет, підручники, матеріали дискусій та ін.

Однак, наряду з позитивними складовими ПОН є і деякі труднощі.

Однією з найбільших перешкод при впровадженні проблемно-орієнтованого навчання є підготовка викладача-наставника. Викладачі, як і усі люди, не завжди позитивно реагують на зміни, так як це передбачає додаткову працю і відповідальність. Роль наставника для багатьох викладачів незвична, вони ламають своє традиційне уявлення про власне місце в освітньому процесі і міняють звичне положення справ. Тому, викладачі кафедри в рамках підвищення педагогічної кваліфікації пройшли тематичне вдосконалення з елементами психології та конфліктології.

Висновок. Проблемне навчання сприяє кращому осмисленню, засвоєнню і грамотному застосуванню навчального матеріалу в порівнянні з аналогічними параметрами при традиційному навчанні. Прогнозовані наслідки розвитку реальної ситуації не тільки надають процесу навчання глибину і усвідомлювану ясність, але й сприяють практичній реалізації знань і умінь, отриманих у навчальній аудиторії. В цілому студенти краще уявляють, як використовувати у своїй роботі набуті навички та отриману освітню інформацію.

Крім того, подібний підхід розвиває навички міжособистісних відносин, взаємодії та спільної роботи в мікросоціумі (колективі аптечного закладу) під час виробничої практики. Студенти краще аналізують нетипові виробничі ситуації і набувають навички колегіального рішення робочих проблем.

УДК: 615.12:658.310:005.73

МІЖНАРОДНІ ПРОЕКТИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В СФЕРІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Толочко В.М., Артюх Т.О., Зарічкова М.В., Музика Т.Ф.

*Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Національного фармацевтичного університету України*

Ключові слова: агенції та програми, Європейський Союз, міжнародні проекти, фармацевтична освіта.

Концепція розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011 – 2020 роки, яка передбачена Наказом Міністерства охорони

здоров'я України від 13.09.2010 за № 769 (у редакції наказу МОЗ України від 27.03.2013 № 242) (далі Концепція розвитку), визначає перспективні напрямки й пріоритети розвитку фармацевтичної галузі України, які спрямовані на вирішення ряду сучасних нагальних проблем вітчизняної фармації, зокрема й складнощів євроінтеграційних процесів.

За цих умов, трансформація та удосконалення галузі потребує наукового обґрунтування шляхом надання більшої уваги діяльності наукових профільних установ для проведення вкрай важливих досліджень. Проте здійснення цього неможливо уявити без відповідних ефективних та якісних фармацевтичних кадрів з урахуванням спеціальностей, які мають право працювати у фармацевтичному секторі з урахуванням європейського досвіду, процеси формування системи підготовки яких також постали за пріоритетні напрямки та програмні завдання у процесі реформування фармацевтичного сектору для забезпечення усіх потреб.

Серед базових напрямків фармацевтичної освіти, що інтеграційно-спрямовані на Європейський союз, є розширення академічної мобільності як студентів, викладачів так й іншого персоналу, а також запровадження системи забезпечення якості освіти та навчання протягом усього життя із збереженням системи післядипломної освіти.

Проте, на цьому етапі реалізації реформування фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011 – 2020 роки і виникає найбільше перепоп, які зазначені у Концепції розвитку. Так, серед найвпливовіших факторів, які суттєво здійснюють вплив на здійснення фармацевтичної діяльності у галузі, є, зокрема, обмежений обсяг державного фінансування системи охорони здоров'я. Тому пошук альтернативних шляхів фінансування розвитку науки та освіти у фармацевтичній галузі через впровадження багатоканального фінансування фармацевтичної науки за рахунок бюджетних і позабюджетних коштів на сьогоднішній день є пріоритетними завданнями для України. Це і постало за мету нашого дослідження.

Об'єктами дослідження стали сучасні вітчизняні та закордонні літературні джерела та інформація, отримана з достовірних сайтів Інтернет-мережі. Дослідження було здійснено з використанням сучасних кабінетних методів: історичного, системного та порівняльного аналізу, методу групувань.

В результаті досліджень європейського та вітчизняного освітнього простору у галузі охорони здоров'я, у тому числі і фармації, встановлено, що програми та агенції Європейського Союзу (ЄС) є популярними фінансовими інструментами, які направлені розвиток міжнародної співпраці між державами в межах пріоритетів політик ЄС через реалізацію довготермінових міжнародних проектів. Одним із обов'язків Європейського Парламенту та Ради ЄС є створення та затвердження таких програм з подальшим фінансуванням. Міжнародні проекти, що фінансуються з фондів ЄС, в сфері фармацевтичної освіти можуть включати в себе реалізацію різноманітних програм. Зокрема, це і організація виїздів студентів та наукових працівників в рамках академічної та

наукової мобільності, створення нових начальних програм та вдосконалення методів навчання, проведення спільних наукових досліджень, обмін досвідом та практиками між університетами, організація міжнародних конференцій та семінарів тощо. Програми ЄС мають свою тривалість та створюються з певною періодичністю у 7 років, що передбачає відповідне планування фінансових коштів та витрат на реалізацію проектів з відрахувань платників податків ЄС. Проте, основними програмами в сфері науки та фармацевтичної освіти, які передбачені на 2014-2020 бюджетний період, є Erasmus + та Horizon 2020. Додатковими програмами в сфері науки та освіти на 2014-2020 бюджетний період є COSME, 3rd HEALTH PROGRAMM та CONSUMER PROGRAMM, які також можуть бути використані науковцями та спеціалістами фармації для вирішення проблем у сфері розвитку фармацевтичної галузі.

Одна з найпопулярніших програм Erasmus + замінила собою наступні програми декілька попередніх, а саме «Навчання протягом життя» (програма Lifelong Learning Programme), «Молодь в дії», Erasmus Mundus, Tempus, Alfa та Edulink. Саме тому, написання проектів та отримання грантів на їх реалізацію за цією програмою може бути одним зі шляхів вирішення питання фінансування розвитку фармацевтичної науки та освіти України. Тим більш, це сприятиме прискоренню вітчизняних процесів євроінтеграції та наближенню стандартів освіти до європейських норм. Оскільки різноманітність напрямків програми Erasmus + дозволяє українським фармацевтичним фахівцям та спеціалістам приймати участь у наступних акціях:

1. Освітня мобільність (KA1),
2. Співпраця задля іновацій та обмін добрими практиками (KA2),
3. Підтримка реформ освітньої політики (KA3).

Крім того, слід зауважити, що терміни навчання і стажування можуть тривати від 3 місяців до 1 року кожен. В сумі загальна тривалість отримання стипендії та діяльності за проектом не має перевищувати 2 років.

За кількістю учасників мобільності програма Erasmus + теж має грандіозні масштаби. Вона складає 5 мільйонів осіб, які мають можливість використати загальний бюджет у 14,8 мільярдів євро (в тому числі 1,8 мільярдів € на міжнародну співпрацю). З загальної кількості людей на мобільність студентів (Вища освіта) припадає 2,2 мільйони; на мобільність працівників – 1 мільон викладачів, вчителів, тренерів та адміністративних працівників тощо; на слухачів, що отримують професійну освіту - 735 000 чоловік, на волонтерів та різноманітні молодіжні обміни - 540 000 молодих людей.

Таким чином, за результатами дослідження було встановлено, що для України відкривається безліч можливостей та перспектив розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України з моменту підписання угоди про асоційовану участь України в програмі ЄС

"Горизонт 2020" та "Еразмус +", яка підтримує мобільність студентів, академічне співробітництво та молодіжні обміни у сфері фармацевтичної освіти.